

ही.ज्. २००० उचिया.गु.ही.संब.श्रेट.हीया.सुट.वीया

BIOSECURITY POLICY OF THE KINGDOM OF BHUTAN 2010

南台西美利

ભૂતના ઘર્શ્વ ધૂતાત્રાજ્ર્ર, શુ. તથાત્રાત્ર જ્યાર્થ ધ્યાર્થ તથા સવાત્ર વ્યક્ત ક્રિયોલિયા ક્રિયોલ ક્રિયોલિયા ક્રયોલિયા ક્રિયોલિયા ક્રિયોયા ક્રિયોલિયા ક્રિયોયા ક્રિયોયા ક્રિયોયા ક્રિયોલિયા ક્રિયોયા ક્રિયોયા ક્રિયોયા ક્રિયો

यश्चैर्यक्र्यायंत्रचेत्रक्षे. दुर्श्वैर्ट्ट्योक्रत्यपृष्ट्रेयंत्रच्ये, क्षेणालकार्यन्त्रम् क्षेण्यं र्याकार्क्षेत्रम् दुर्श्वेत्त्रम् विकार्क्षेत्राय्यक्षेत्रम् विकार्वे विकार्यः विकार्वे विकार्यः विकार्वे विकार्यः विकार्वे विकार्यः विकार्वे विकार्यः विकार्यः विकार्वे विकार्यः वि

ત્વર્ટાનું, જ્રે.ક્વર્ટાન્ટરાફ્વરનું, ત્વર ફ્યાલફ્વરાયન્ટર્માણવાના વર્શનાનું, વર્શનાફ્યાના સ્થાના સ

रपु. पर्यो.य.मु.र्टर. मुै.सुट. मुम्मक्षक्षं मुं.मुं.सूचा.रट. मुैर.ग्रीम. सघय.यपूर.चिषक्षं भी. मुचमायपु.पजीर.व.मूं. पर्वीर.सूचीमायपु.मूचा.सूरी सुचा.क्षपर्वाचान मुै.र्जर मुँ.प्रे.य.ग्री.घवयन.मम्.सूचा.स्व. सघर.पर्विम.२९ मुं. मची.सुच.यघव.यु.सी. पर्वाम.व्यूचीमायपु.सम्.सूचीमायपु.स्वाचा.स्व.स्व.

বশ্ৰীঝ-বই-ঐল্বন্ধা

ड्रेंब.च्रा

छोदा

ही.ज्.उ०७० ध.उ ता

FOREWORD

The natural capital forms a significant proportion of our national wealth. The Bhutanese society shares a very special relationship with nature and natural resources through policy as well as practice. This is mainly because respecting all forms of life is an integral part of our value system. His Majesty the Fourth King Jigme Singye Wangchück said "This traditional reverence for nature has delivered us into the twentieth century with our environment richly intact. We wish to continue living in harmony with nature and to pass on this rich heritage to our future generations". This concept is also aptly reflected in our Constitution which calls for participation by all citizens of Bhutan to be trustees of the Kingdom's natural resources and environment. It also requires the Government to protect, conserve and improve the pristine environment and safeguard the biodiversity of the country as well as to ensure a safe and healthy environment. It further requires us to be able to ensure sustainable use of natural resources and maintain intergenerational equity and reaffirm the sovereign rights of the State over its own biological resources

At a time when rapid changes are taking place in the form of ever increasing globalization, compounded by the issues of climate change, we are increasingly facing the realities of spread of transboundary diseases, increased movement of people, agricultural and food products across borders. Policies and strategic approaches and controls to managing relevant risks have, therefore, become paramount. This includes management of risks to health of humans, animal and plant life as well as associated risks to the environment, covering food safety, zoonoses, introduction of pests and diseases of plants and animals, introduction and release of genetically modified organisms, introduction and management of invasive alien species.

The Biosecurity Policy of the Kingdom of Bhutan, 2008 is formulated to address these issues and to ensure the biosecurity of the country. The policy document formalizes all existing legislative and institutional frameworks and constitution of the National Biosecurity Commission to oversee Bhutan's Biosecurity System. It will also facilitate development of new legislations and strengthening of institutional arrangement to enhance the biosecurity capacity of the country to effectively prevent and manage biosecurity related risks. The policy also designates Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority (BAFRA) of the Ministry of Agriculture and Forests as the competent authority to coordinate all biosecurity-related activities.

I sincerely hope that this document will help concerned agencies to work in coordination for a successful implementation of biosecurity measures for bringing about positive changes in the lives of our people, plants and animals and the environment at large.

Tashi Delek!

Pema Gyamtsho

MINISTER

March, 2010

र्यार क्या

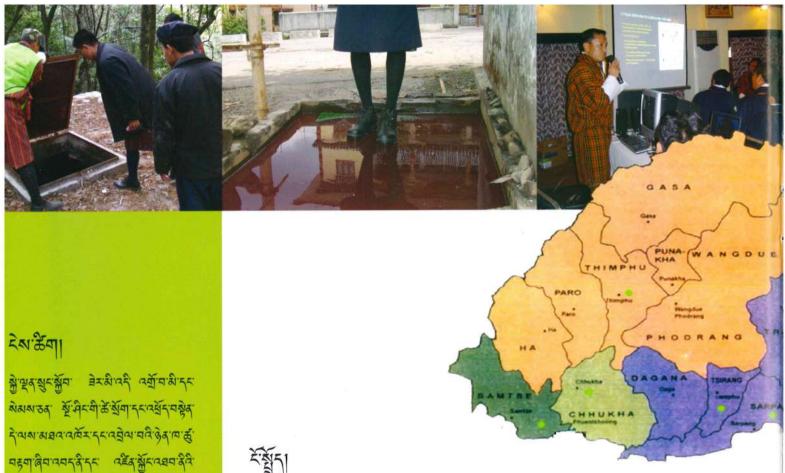
至對7	2
शुन्त स्टार्स्	2
श्रु त्व र्वेट श्रुप कु तकर केंट	2
श्रेन् चुकाग्री न्येम्बाध्य	3
मुर्-वैश.कु.चोलज.स्पर्-	~
विस्र श्याप्य ग्री स्री मार्थ न गोर्	ų
गर्ड्म बे्द्र परे ब्रेग	6

Table of Contents

introduction	I
Biosecurity	2
Biosecurity Vision	2
Policy Objective	3
Policy Statements	3
Legislative Framework	4
Institutional Arrangements	5

पहणां विचायय प्रदेश देश स्मार्थिय विदेश ब्रिन्ड्यान्दः विस्रवात्युवावातीः श्रीवा वर्गेन्द्रं जीयायार्स्यकारायः वयकान्यकार्यः योड्याः

पश्चितावयकानेकड्याताची वार्शेर्ट्र र्षात्राक्षाक्ष्यकामी से लेश्सीर से्या वा करा

20027

बरावदेवः बेराबीःवदः र्देवःकेनुश्चेः बारास्क्राबाः वक्षाताने वर्षे क्ष्याचित्राज्या वर्षाती हैंन येद वयर ही यु र्वे।

उर्वेचा.क्रिजायचातर् की.चर्रार्टः की.वच.ची.चर्र्या.सूर्यात्यः श्रूचन्ना.सूर्यात्रः क्रिका.सूर्यात्रः ना.क्री.मी.सूर्या.परार्वी. यथु. ३८ ३६८ लूरे.श्र.दुच.लाबी यदुःक्यायार्च्यार् हूँ.श्रक्षमयारी.यश्रुगार्ट्स्तेवरायुःसायार्थातार्थः विस ह्मियासः वायान्त्रतः क्षीन्त्रायायायात्राच्यक्षात्र्याक्षित्राक्षित् वायान्त्रवायान्त्रत्यात्राक्ष्यायान्त्रया तरायर अथ.मी.मध्याप्रे प्राप्त क्रिं.चिरामा.स्याका.तपु.इचाका. मि.क्षमा.ल्री.शु.स्.ची.चीका.ताका. जा.चा.कुचा. मि.न. ययःवरीदराशःवार्ट्रेग्रथः वालदःवरःश्रेन्यःक्षेद्र। स्टायलेदःग्रीःद्याशःर्क्यःन्रः श्रूरःर्क्यःर्क्यंन्त्रः स्रुयःवरःग्रीः यापूर्यायम् क रा केंबाराडुवाती विवाही लूरी लुबारीर यापूर्यायमिक र याबाहूबाया प्रवाह विवास अन्तर्वापदेश्वर र्श्वास्त्रीत्रूष्टर वर्षे में रर्शनिया वर्षे में रर्शनिया वर्षे में प्रत्या वी विरायका प्रत्य चायाकेदेश्वत्र सुर्वे चारवात्रः (वद्यादरवो हो) क्षेत्रवर्षः (वो चारवरको मेरवर्षः विरावर्षः (क्रियास्य र लासूर्ये दर ह्वार्द्रम्थेमधान्त्रम्थेन नासुकार्द्रम्यद्रम् सनायाद्रम् सनायाद्रम् नार्वाक्ष्में निवास मु.शु.शुर्रात्रश.यर्केशथ. १७७५ ८८५ र् पर्यंच.यर्थिर.मु. ५००० पु.क्र्रेड्रेश्रे ल्रेर्म्म्यात्रश. यम्.क् ८० १ देहेना स्वायात्यात्वहेब हेर्स्ट्रियाकीया तत्रुना मुत्यात्वतात्वरी बस्त्यदेब त्यात्वहेब हेर्स्ट्रियाकीया की बराउर्देशकी.वीरमानी. र्वार्ट्स्त्रं वराउत्र्राच्ये प्रमुद्देश्याचित्रं स्वाराचित्रं स्वाराचे स्वराचे स्वाराचे स्वाराचे स्वाराचे स्वाराचे स्वाराचे स्वाराचे स्वारा र्रत्यर्वाचा श्रुवः क्री देवाबाः श्रुवायां वर्षात्रां प्रत्यात्र्यः प्रत्यात्रां क्षात्रां क्षात लरायसरायम्, हुल्प्रियाजासः हुक् मुन्नः यर्वेयाचा लरामिना हर्म् रायहुनाः रेविजानुरमान्यरायम् स्था র্মাশনজ্যুর

Introduction

The Kingdom of Bhutan has an area of 38,394 square kilometres and is a landlocked nation located between India and the People's Republic of China. The landscape ranges from subtropical plains in the south to the glaciated Himalaya Mountains in the north. Due to the nation's great geological relief and climatic heterogeneity, Bhutan is extraordinarily rich in wild species diversity, including a large percentage of endemics. The natural forests and scrub forests cover more than 72 percent of the country. However, only 8 percent of the land can be cultivated and agriculture consists largely of subsistence farming and animal husbandry. Important crops include food grains (rice, maize), vegetable crops (potato, chili) and fruits (mandarins, apples) while the main domestic livestock species are cattle, yaks, pigs and poultry. About 69.1 percent of Bhutan's population of 672,425 (RGOB, 2005) relies on agriculture. The Kingdom of Bhutan is dependent on imports; import items include food (especially in seasons of low domestic production) and beverages, pharmaceuticals and vaccines, vehicles, and machinery. Both trade and tourism are increasing – they are seen to be important to Bhutan's growth and development and poverty alleviation.

Definitions

Biosecurity means a strategic and integrated approach that encompasses the policy and regulatory frameworks for analyzing and managing relevant risks to human, animal and plant life and health, and associated risks to the environment (FAO Biosecurity Toolkit, 2007).

Import means intentional transboundary movement into one Party from another Party.

¹ RGOB, (2005). Office of the Census Commissioner, Population and Housing Census of Bhutan 2005, Thimphu.

य.क्रुचा

डु.खाशु.हा.खाश. ल २००५] । ्रिंड श्रुंटिट्ट स्वेश्वाताया.क्रूचीया.वी. इ. श्रुं.जिय बी.टेवे.च. चट्टिट व्या.वी. श्रमाञ्च. ताट्य. बट्ट्याख्रे.श्रमा.वेश. ट्या. ब्र्याचश्रेटिती.चार्य्टिश.

रिःश्चैयायाय्यूरं, उठ०९]

रिज्यैयाय्यूरं, ये००९]

रिज्यैयाय्युं मीयाः सूर्यास्त्री केषा्च्रास्त्री स्वितः कृषाः

रिज्युं स्वास्त्रीयाः क्यायाः योष्ट्रेयाः कृष्यः

र्वात्रायः स्ट्युष्यं सूर्याः क्यायाय्युं स्वाद्यः

र्वात्रायः स्ट्युष्यं सूर्याः क्यायाय्युं स्वाद्यः

र्वात्रायः स्ट्युष्यं सूर्याः स्वायाय्युं स्वायः स्वायः

र्वात्रायः स्वात्रायः स्ट्युष्यं स्वायः यविद्युः सूर्याः

स्वायः स्वात्रायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः

स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः

स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः

स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः स्वायः

स्वायः स्वयः स्व

मु.जंब.बीर.मूच।

वर्त्यारायविज्ञात्वार्त्यरं भीषाक्षराविज्ञात्वे स्वायक्षरं क्षेत्रात्वे स्वायक्षरं स्वायक्यक्षरं स्वायक्षरं स्वायक्षरं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स्वायक्षयं स

मुै.र्जर-र्बेट-भुैंच-ग्री.उकर-र्बेट।

यदुःबिर्-द्रयाःजवाजान्यः शुः कुंतुःस्टर्यन्यस्टरः इत्यान्तः व्यान्तिः विष्यः विषयः विष्यः विष्यः

लविवाची है। सर् श्रीर हैंच की लकर हर।

र्वायःक्षिरं स्वायाः यहूक्षणः यवीवाद्धः यो. स्थाः स्य

Biosecurity

Biosecurity is defined by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) as a strategic and integrated approach that encompasses the policy and regulatory frameworks for analysing and managing relevant risks to human, animal and plant life and health, and associated risks to the environment. The Royal Government of Bhutan therefore acknowledges that "biosecurity covers food safety, zoonoses, the introduction of animal and plant pests and diseases, the introduction and release of living modified organisms (LMOs), genetically modified organisms (GMOs) and their products, and the introduction and management of invasive alien species" (FAO, 2007) as well as the official control of significant pests and diseases. Biosecurity is understood to be a holistic concept of direct relevance to the sustainability of agriculture, public health and protection of the environment, including biological diversity (FAO, 2007).

Biosecurity Vision

Unique to the Kingdom of Bhutan is its development philosophy of achieving Gross National Happiness (GNH). The well-being of the Bhutanese people and the preservation of Bhutan's biological resources are central to the GNH philosophy. To protect the country's rich biodiversity, the Royal Government of Bhutan has established constitutionally a policy to avoid over-exploitation of Bhutan's forests, minerals and natural resources. It has chosen to place a high priority on the conservation of natural resources in maintaining at least 60 percent of the country's area under forest cover for all time to come.

Also in the context of GNH, the Royal Government of Bhutan has adopted various policies related to food, health, agriculture, the environment and trade. The health vision is to "build a healthy and happy nation through a dynamic professional health system, attainment of the highest standard of health by the people within the broader framework of overall national development, in the spirit of social justice and equity". Linked with the need to improve the safety of food and agricultural products for human consumption, Bhutan's main agricultural policy is to achieve food self sufficiency through intensification, diversification and integrated nutrient and pest management. To successfully pursue these policies, and without any particular policy taking priority over another, the overall vision for Bhutan's biosecurity is as follows:

Bhutan's Biosecurity Vision

Biosecurity shall contribute to achieving Gross National Happiness by ensuring Bhutanese people, the biological resources, plants and animals are protected from the harmful effects of pests and diseases, invasive alien species, genetically modified organisms, toxic chemicals and food additives.

Definitions

Zoonoses mean infectious diseases that can be transmitted naturally between wild or domestic animals and humans (FAO Biosecurity Toolkit, 2007).

Pest means any species, strain or biotype of plant, animal or pathogenic agent injurious to plants and plant products (FAO ISPM 5, 2007).

Living modified organism means any living organism that possesses a novel combination of genetic material obtained through the use of modern biotechnology (National Biosafety Framework of Kingdom of Bhutan, 2006).

Genetically Modified Organism means any organism that possesses a novel combination of genetic material obtained through the use of modern biotechnology and which does not occur naturally by mating and/or natural recombination and includes both nonliving and living modified organisms (National Biosafety Framework of Kingdom of Bhutan, 2006).

Official control: See page 3

Invasive alien species means a species outside its natural past or present distribution whose introduction and/or spread threatens biodiversity (FAO Biosecurity Toolkit, 2007).

Biological diversity: See page 3

GNH: See page 3

Biological resources: See page 3

Biodiversity: See page 3

Animal: See page 3

Living organism: See page 4

Toxic chemical: See page 4

Additive: See page 4

....जी.चोचुचाला चीज.लूटल.टचायःश्चीट.ट्रतज.यहूकालः भूचा.चाटल.... बूचा.चलल.ह्याल.की. भूचा.चाटल.......जी.चोचुचाला

क्षंत्रेष्टं संस्कृता चार्यूर्यः २००९] चित्रा ज्ञान्त्र स्कृत्या ज्ञान्त्र ज्ञान्त्र स्थान्त्र स्थान्य स्थान्त्र स्थान्त्र स्थान्त्र स्थान्त्र स्थान्त्र

मुँ किंद छेद में सम्मिता मूर. उठ००] इयोश वर्षी स्टिश स्तारी यो। ्यरीयो मुक्त स्तर शे.सूर्य तथा वर्षे विस्था वर्षि सुपुर्य वयम कर्य मुं इयोश वर्षी स्वरूप वर्षे स्वरूप स्थार वर्षे सीर स्ट्रूप. की. मूं.सैयक.र्रुज.री.पृष्टु.कृ.कृथी केरक.कृ.जक.सैट.प्री.री.पृष्टु.कृ.कृथी केशक.सीट.प्रा.कृष्ट्रीय. प्रा.कृष्ट्रीय प्रा.कृष्ट

તાલા ત્યાં ત્યાં તાલું કર્યા. દુશ. તાર દી. લાધ્યાસ હ્યુરી લા. તાલું તાલુ. ધી. તાલું દ્યા. દુશ. તાલું સુર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ક્ષેત્ર ધી. લાલું ક્ષેત્ર કુષ્ય કુષ્ય કુષ્ય કુષ્ય કુષ્ય કુષ્ય કાર્ય કુષ્ય તાલું સાધી તાલું સાધી તાલું કુષ્ય કુષ્ય કુષ્

য়ৢ৴য়ৢয়য়ৢ৽৴য়য়য়৻৻৻য়

શું. કંય. શ્રેન્ શ્રેન્ શ્રેન શ્રેન શ્રેયા શે. નજીવા જાતા હતું તર્શવા ના શ્રે કંપ શ્રેન્ શ્રેન્ શ્રેન શ્રેન

- » तर्वियान्त्रीन्त्रान्त्रीत्रान्त्रीत्रम् श्रीत्रम् श्रीत्रम् श्रीत्रम् स्तित्रम् स्तित्रम्तित्रम् स्तित्रम् स्तित
- » रत्यत्वेदावर्षद्यम्भुत्रः स्दायहदार्ष्यात्यः र्श्वेत्वेस्पर्यः वर्षे
- » उर्दीयानु,श्रार्थमायम्ब्रीराजमानीयान्तर्, याब्र्रायचीयार्यः बर्रान्यामार्भ्याजमा श्रीरःभ्रीयायन्तर्
- » प्रदीयो.पी.मी.मु.म.मुं.लूर्टातपु. मुं.र्जिय.मुयोमा.मै.रट. स्टायधुरायोर्थमा.मैरका.सू. केममा.मीटायटा.
- » हेब.र्बेर.हब.रेर.तीब.चध्व.बी. क्रूर.पडीज.रेर. चकै.चचनज.जी.केब.हचका.पचर.क्वीकात. चड्र.बु.ह्याबी
- चक्कि.धे∫ क्रूरायग्रेज.र्रर. शवय.त्य्र्यःश्चरीवैशःष्ट्,जी. तर्वत्रवयायनरमःश्लरी » श्ले.र्जर्श्वेरःश्लेराञ्चरीवैशायनुवाना पर्वेवा.वां.ल्र्रायविश्तप्तः वांश्र्यारार्थः श्र्रायता. र्र्ववानाक्ष्यः

Biosecurity can contribute significantly to ensuring that food is safe for Bhutanese people, protecting Bhutan's agricultural production systems from pests and diseases (being exotic or under official control), facilitating exports and tourism, protecting the health of the Bhutanese people from zoonotic and pest-borne diseases and Bhutan's indigenous biodiversity. Other benefits from biosecurity include improved capability to safeguard the environment, protect against the uncertainties associated with new technologies, meet international obligations and take full advantage of opportunities with global food and agricultural trade.

Therefore, effective biosecurity systems are essential for the Kingdom of Bhutan's continued growth and economic development, and its pursuit of the unique development philosophy of achieving GNH.

Policy Objective

The objective of this Biosecurity Policy is to make sure that Bhutan's biosecurity systems can:

- » Ensure that food is safe for Bhutanese people;
- » Protect the health of the Bhutanese people from zoonotic and pestborne diseases;
- » Enable sustainable use of natural resources;
- » Protect Bhutan's agricultural production systems from pests and diseases;
- » Preserve Bhutan's rich biodiversity and natural environment; and
- » Facilitate safe and sustainable trade and tourism.

The Biosecurity Policy complements Bhutan's existing health, agriculture (including forestry), and trade and environment policies.

Policy Statements

- The Royal Government of Bhutan shall maintain its sovereign right to provide biosecurity system to ensure the Bhutanese people, Bhutan's biological resources, plants and animals are protected from harmful effects of pests and diseases, invasive alien species, GMOs, toxic chemicals and food additives that the country deems appropriate.
- In recognising that human, animal and plant life and health and protection
 of the environment are inextricably linked, the Royal Government of
 Bhutan will adopt an integrated approach to Bhutan's biosecurity.
- In principle, relevant existing legislations will be used to enable Bhutan's Biosecurity Policy. Where these legal instruments are found to be inadequate, existing legislations will be strengthened or new legislations developed to enable the implementation of effective biosecurity measures for Bhutan.
- All bilateral, multilateral, regional and international trade arrangements, free trade or otherwise, shall not detract from implementation of the Kingdom's biosecurity measures.

Definitions

Gross National Happiness (GNH): The sustainable development philosophy of the Royal Government of Bhutan which equally prioritises economic development, environmental conservation, cultural maintenance and good governance.

Biological resources includes genetic resources, organisms or parts thereof, populations, or any other biotic component of ecosystems with actual or potential use or value for humanity (NBF of Kingdom of Bhutan, 2006).

Genetic resources means genetic material of actual or potential value (National Biosafety Framework (NBF) of Kingdom of Bhutan, 2006).

Biodiversity means the variability among living organisms from all sources including, inter alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems (NBF of Kingdom of Bhutan, 2006).

Official control means the active enforcement of mandatory phytosanitary or sanitary regulations and the application of mandatory control measures with the objective of eradication, containment of pests or diseases (based on FAO ISPM 5, 2007).

Animal for the purpose of this policy includes mammals, birds, fish and bees (FAO Biosecurity Toolkit, 2007).

Export means intentional transboundary movement from one Party to another Party.

²Developed by the National Environment Commission within the National Biosafety Framework of the Kingdom of Bhutan, 2006

्रेज्याच्रेर्ट्च क्रिट्ट्य द्रिया सेचाया क्रिट्ट्य क्षिता ि ज्विचा च्या क्षिता व्याप्त च्या क्षिता च्या क्षित च्या क्षित्य च्या क्षित्य च्या क्षित्य च्या क्षित्य च्या क्षित्य च्या क्षित्य क्षित्य च्या क्ष्य क्ष्य

्रम्यान्तर्स्, स. भवान्त्रीयानास्, नेयानेशास्त्र, जायान्त्रयानन्त्रीत्रन्तः योष्ट्रायन्तर्नः बिरायम्पान्यान्त्राद्ध्यः मुम्प्त्रायन्त्रे क्र्मिरायम्याः लारायः योष्ट्रस्यीयः रमास्त्रीतियन्त्रेयास्त्रीयानाम्यान्तः २००८]

स्थलायम् ताहे. हूँ रे.जुराजयरेशु. भ्राम् त्याष्ट्रयोज्यास्त्री

. जिस्कुर ब्रिस सुचीयात्र सम्मूरे. 3000] रितपु. जूची व्यथा की दूस वीट में स्वीती विश्व की की जालूट था. मैरिट हूथा सुची व्यथा कुम जिस्से की अस्ति का मूल्ये विश्व की की अस्ति स्वीया कुम की स्वीया की स्वीय

२८८१ मूर्यात् म्यास्यात् स्वास्यात् स्वस्यात् स्वास्यात् स्वास्या

ट्याब्रिश्यः २००५] इ.२.क्ष्याजयावीरावयः वीक्ष्याव्याज्याची जवीचा वाश्वयाव्यासीरश्चेतः सम्प्राच्याप्राजीः वेषावाव्यावीजवीरावर्ष्यावम् भः भर्याच्याजावीक्ष्यः वाव्यक्ष्याञ्चित्र वृत्याव्यत् सूचाज्येयवीक्ष्ययाजीः वार्य्यश्चेयात्राच्यः त्या

श्रीर्व्याणी वाषय प्रम्

- जीयात्राक्की. प्रस्तवर्ष्याक्की सूचारे परालूरियात्र सुरक्षीया कवात्रा. रीया त्रवाह्म सुर्वे प्रस्ता श्रीराष्ट्रीया राज्यात्र सुर्वात्रा सुरक्षीया त्रास्ता स्वीता त्रास्ता सुरक्षीया त्रास्ता सुरक्षीया त्रास्ता सुरक्षीया स्वाप्ता सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षीया सुरक्षिया सुरक्षिय सुरक्य सुरक्षिय सु
- यश्चीता.बी.घ्याया.चेत्राङ्गा. र्टराज्येत्यप्रेत्रे क्षियी यद्येत्यात्मध्येत्रेत्यते. रूत्रात्यह्याबी.क्ष्योत्याती. यद्येया.बिटराज्ञेता प्रचयत्यात्याःश्चीत्यःश्चीतःश्ची.क्ष्येत्याःस्वीयाःस्वीयःस्वीत
- ય. હ્યુશ્વયાની માત્રા ના સ્થાન કું. વર્ક્ષ્યા કું. હ્યુરી શ્રીર શ્રુંના ક્વન્યાના પાના ના ના ના વ્યવના કૃતા બ કુંતુ, ડ્રેવેન્ડી. ટ્રોફ્રે, જૂરે તાલુ, હ્યું જ્યાની યા કૃં. ક્વે. વર્કે યા કૃતુ, ત્યાર ના વર્કે તાલુ કૃં. તાર ના તાના ના કૃત્યાના કૃત્યાન કૃત્યાના કૃત્ય
- दः चोषदःक्ष्युःमः उर्द्यवाःमिजावयःग्रीः श्रीःक्षेदःश्रीयःग्रीः घयत्रःतत्राःजनात्राःचयानःचमः जयाःग्रदःज्ञयनःद्री ८. बिरह्नियोत्रा-दिश्चरङ्गियोत्राः जीरह्नियोत्राः मिजाःश्रीदःश्कृतःग्रीः घयत्रःजनात्राःचनात्राःचमः जयाःग्रदःज्ञयनःदी
- જુવા. વાલુ. તર્શ્વાયા તતરા રેત્યા ત્રું પાલી વાલુ. તર્શ્વાયા તાલા પાલી વાલો. વર્ષા રેલિવા વાયર કૃતુ કૃતા તે. મિળ ભૂર યા શ્રે કિંયા કૈયા શ્રે રાષ્ટ્રિયા કેયા કૃતા વાયા તે.
- र्यराजहूर कुचा-रेज्। १. मीजाययार्थरः भुष्टिर स्रीर भूष्टिर प्याच्यात्राच्यः जन्नान्त्रयोनास्त्राक्ष्यः स्रकेन्यात्रयंत्राप्ययात्र्यः स्रीतिर
- चके चर्चनाज्ञचाज़क्ता उचीचाजी.चके श्रूम्या प्रचीचाची शु.श्रम क्षत्रकेश.जी. उचीकाचा सूचीतालाकी विवस्त्रीय प्रचितालाकी क्षियों प्रचित्रीय प्रचि
- त्यः क्रेंचर- ज्ञान्यः विकास्त्रीयः क्यान्तः विकास्त्राच्याः विकास्याः विकास्यः विकास्त्राच्याः विकास्त्राच्याः विकास्याः विकास्त्राच्याः विक
- त्र कुंक्ट्रिन्न्त्र्या त्र नेट्र बेर्च्यक्त चनेत्र व्हूच चक्षर ह्येंन खुंस्य खुंस्य खुंस्य खुंस्य कुंचा नेट्र चक्षर खेच व्यन्त् त्र कुंस्य बेर्च्य क्ष्य व्यन्त्र कुंस्य खुर खुंस्य खुंस्य
- તર્ને રેન શ્રેન, શ્રેન શ્રેન, શ્રેન, શ્રેન, શ્રેન, શ્રેન, લેવન, શ્રેન, લેવન, શ્રેન, શ્

- A National Biosecurity Commission shall be established to oversee Bhutan's biosecurity system.
- 6. There shall be a competent authority to coordinate all biosecurity-related activities in the country.
- 7. While the Government has a leadership role in Biosecurity, a strong and effective Biosecurity is the shared responsibility of everyone that is, all levels of Government, public sector agencies, service providers, primary producers, importers, exporters, transport industries, environmental managers, Non-Government Organisations, tourism operators, visitors to Bhutan and citizens of Bhutan have a role to play.
- 8. A risk-based transparent approach (utilising "best practice" procedures) shall be adopted for all biosecurity-related activities or functions including decision making. To maintain consistency with international obligations, the specific operational standards or procedures shall be aligned with international standards (eg. Codex Alimentarius Standards, International Standards for Phytosanitary Measures (ISPMs)) to guide biosecurity-related activities. Science-based risk analyses shall be taken in accordance with guidelines and recommendations developed by international standard setting bodies such as OIE, IPPC and CAC.
- Biosecurity-related activities or functions shall include: risk profiling and priority setting, assessing and responding to biosecurity needs, standard setting and implementation, quarantine, verification and enforcement, emergency preparedness and response, and monitoring and surveillance.
- 10. Bhutan shall encourage and advocate the integrated approach to biosecurity at regional and international levels.

Legislative Framework

The existing legislative framework that provides for and enables the biosecurity policy includes the following:

- » The Plant Quarantine Act of Bhutan, 1993 (and the Plant Quarantine Rules of Bhutan, 2003)
- » The Seeds Act of Bhutan, 2000 (and the Seeds Rules and Regulations of Bhutan, 2006)
- » The Livestock Act of Bhutan, 2001
- » The Pesticides Act of Bhutan, 2000
- » The Food Act of Bhutan, 2005 (and the Food Rules and Regulations of Bhutan, 2007 and the Biosafety Rules and Regulations of Bhutan 2006)
- » The Forest and Nature Conservation Act of Bhutan, 1995 (and the Forest and Nature Conservation Rules of Bhutan, 2006)
- » The Biodiversity Act of Bhutan, Water Sheep Year 2003
- » The National Environment Protection Act of Bhutan, 2007

Definitions

Living organism (from page 3) means any biological entity capable of transferring or replicating genetic material, including sterile organisms, viruses and viroids ((National Biosafety Framework of Kingdom of Bhutan, 2006).

Additive means any substance not normally consumed as a food by itself and not normally used as a typical ingredient of food, whether or not it has nutritive value, the intentional addition of which to a food for a technological (including organoleptic) purpose in the manufacture, processing, preparation, treatment, packing, packaging, transport or holding of such food results, or may be reasonably expected to result (directly or indirectly), in it or its by-products becoming a component of or otherwise affecting the characteristics of such food (The Food Act of Bhutan, 2005).

Toxic chemical means a substance characterized by definite molecular composition which has harmful effects on living materials or which can create hazardous changes in the environment (National Environment Protection Act of Bhutan, 2007).

Spread (from page 2) means expansion of the geographical distribution of a pest within an area (FAO ISPM 5, 2007).

Competent authority means the official authority charged by the government with sector coordination of biosecurity, including establishing appropriate biosecurity information sharing system, and procedures for consultation and stakeholder communication on biosecurity matters.

गर्डुग खेदे यने खेगा

प्रदेशः शुः देश्यः क्षेत्रः प्रचाः क्षेत्रः प्रचाः क्षेत्रः प्रचाः क्षेत्रः कष्टे क

पर्यचाक्राक्षित्र-स्टाइक्सान्निकार्-स्ट्र-स्ट्रियान्ते क्षिण्यान्ते क्षिण्यान्त्र स्ट्र-स

कुराजिश्वाच्याच्या, पर्वश्व श्रा. स्ट्रम् श्रुम् ज्ञिया, जारा वर्षेचा, कुर्मान्त्रम् चौकुर्या ज्ञिया, प्रति स् कुर्या श्राञ्च वा चुर्मा श्रुम् प्रवाद श्राच्या प्रकृति स्त्रम् स्वाद स्वद स्वाद स्वाद

श्चीताः वचका स्रेमाञ्चताः देशान्तर्रः देश्वान्तर्द्धः स्थान्तर्द्धः स्थितः व्यान्तर्भात्त्वान्त्रः स्थान्तर्भात् स्थान्तर्भात्रः विद्याः स्थान्तर्भात् स्थान्तर्भात् विद्याः स्थान्तर्भात् स्थानित् स्थान्तर्भात् स्थान्तर्भात् स्थानित् स्थान्तर्भात् स्थानित् स्थानित

- » श्र.वेश.जैवे.प्रयो।
- » वार्श्याचित्रः स्वत्राविष्
- » बर:ब्रीर-१र:ब्रेंग्ग-वर्द्धब:ख्रब:वर्गा
- » বর্ষ প্রশ্ন প্রবাদনা
- » २२५१.३४१.५४५।प्रया
- » প্ৰথম. ট্ৰা. জুৰ দেবা
- » उक्रमःचित्रः सूचित्रा
- » শ্রীল:লূহধা:প্রষ্ঠবার্ড্রের ফুরাকুমার্থন।
- ત્તર,શ્રુંત્ર: यर.व.પૂર,કુર,ટ્યૂ! વર્ગ્ગ, શ્રું.ર્જર,શ્રેંટ,શ્રેવ.શ્વયતાજાત્રર: ધ.વોશળ,શ્રે.વ.પૂર,ટ્યૂ! શ્રુટ,કૈશ,વટુનુશ. જેય.શવય.શુટ,કૈશ,ટર. શવશ,તજા.વોલય.શું. વક્ષ્ય.ટ્યૂ. તથ.કૃં.શું.શું.ર્ટર: વર્ચવા.શું.યેશ.ટેન્ટ.ક્શ.હુંશશ.ટ્યૂ.ટેન્ટન્ડ,દુર.ફી. ટેશુવોશ.વશ્વતાત્વાયે.ઘવા.શું. શ્રુટ,કૈશ.વટુનુ,શ્રુંનાશ.વપૂર.યેન્ટન્ડ,ત્યૂટ. * શ્રેત.ભૂરશ.શ્.કુ.જુશ.વશ.વશ.વશ.લુશ્વ.ત્રે.ત્યાત્રય.ત્રે.કુશ.ત્વે.ત્યાત્રી. વોલુ.વર્શ્વાશ.ત્વટે.શુ. શાવશ.શ્ર્યુવા.ટેન. તથ.કોટી.શૂવોશ.જેટ.ો

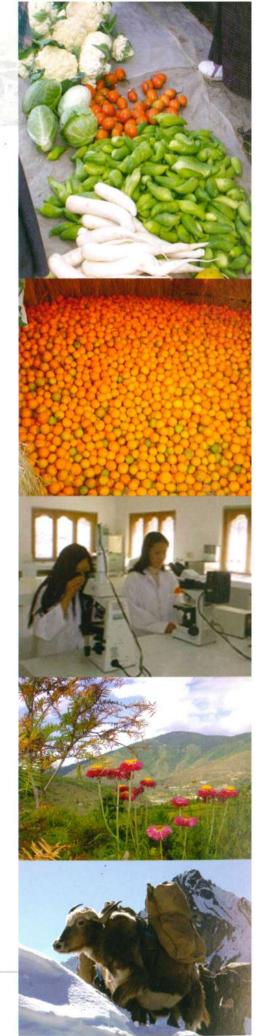
This coordination role shall not detract from any legislated biosecurity-related responsibilities of BAFRA, and the various Ministries and Commissions. Accordingly, BAFRA shall communicate with relevant stakeholders on biosecurity matters, and as appropriate undertake consultation with interested parties. Where necessary, appropriate information sharing systems shall be established and maintained by relevant agencies for these purposes.

BAFRA is governed by a Management Board consisting of nine members in addition to the Chair, Vice Chair and Member Secretary. The Ministry of Agriculture, Ministry of Health, Ministry of Economic Affairs, Ministry of Finance and Bhutan Chamber of Commerce and Industry (BCCI, representing the private sector) are represented on the Management Board.

However, it must be recognized that an integrated approach to maintaining Bhutan's biosecurity involves partnership and coordination among:

- » Ministry of Agriculture;
- » Ministry of Health (MoH);
- » Ministry of Home and Cultural Affairs;
- » Ministry of Economic Affairs;
- » Ministry of Finance;
- » Ministry of Works and Human Settlement;
- » The Planning Commission;
- » The National Environment Commission; and
- » The existing expert and working committee established under the
- » National Influenza Pandemic Response Plan (NIPRP).

The specific role of each agency and of BAFRA shall be detailed in the Biosecurity Strategy developed within the framework of this policy. This policy shall inform the development of other subsidiary policies and strategies.

रमण.र्ज्ञेष.पर्चेब.मु.मु.कण.प्ययी

Kingdom Of Bhutan